

Posudek oponenta diplomové práce

Název práce: Obraz německé kultury v učebnicových souborech německého jazyka

Autorka práce: Marta Geršlová

Vedení práce: Mgr. Pavla Nečasová

Oponentka: PaedDr. Dagmar Švermová

Termín odevzdání práce: duben 2006

Cílem diplomové práce Marty Geršlové je zjistit, do jaké míry jsou zastoupeny a jakým způsobem jsou prezentovány ve vybraných učebnicových souborech pro výuku německého jazyka sociokulturní aspekty a realie SRN, zda poskytují dostatek prostoru k získávání sociokulturní kompetence žáků v souladu s požadavky současného pojetí výuky. Autorka analyzovala za tímto účelem učebnice, které jsou asi nejvíce na daných typech škol používány. Vybrala 3 české učebnicové soubory (Německy s úsměrem, Deutsch für Gymnasien, Sprechen Sie Deutsch?) a tři soubory zahraniční/resp. německé provenience (Sprachbrücke, Blick, Themen).

Diplomantka vychází ze solidní teoretické báze, kterou získala díky prostudování dostatečně reprezentativního souboru odborné literatury. V analýze učebnicových souborů se autorka soustřeďuje na vzory chování v každodenním životě v německé kulturní oblasti a způsoby prezentace. Předkládá katalog kritérií, který dělí na tři oblasti: obsahová stránka, forma zprostředkování a metody práce. Dále pak formuluje devět otázek (včetně hodnocení), na které se snaží nalézt odpověď. U otázky č. 6 – str. 58 – bych doporučovala druhou část otázky formulovat tak, aby došlo ke zpřesnění výpovědi; jinak nemá v podstatě žádnou výpovědní hodnotu a je tudíž nadbytečná, obdobně by mohla být i otázka č. 5 doplněna o konkrétní údaj, např. „jak často“. Domnívám se, že by pak odpovědi byly snáze hodnotitelné navrženou škálou zámeck 1-3 a možná i výsledky by byly více prokazatelné.

Přestože oblast „interkulturních vztahů a vazeb“ je vědecky zpracována poměrně do hloubky, včetně možností interpretace do cizojazyčné výuky, neuplatňují autoři učebnic tyto poznatky v plné míře, i když právě tematika spojená s poznáváním cizí kultury, zvyklostí a obyčejů a jejich srovnání s kulturou vlastní je pro žáky motivující a aktivizující. Zjištění, která diplomantka učinila jsou důležitá nejen pro autory učebnic. Při koncepci nových učebnicových souborů, popř. při reedici, by měli na tuto důležitou stránku výuky více pamatovat. Rovněž při přípravě budoucích učitelů a v oblasti dalšího vzdělávání učitelů by měla být zdůrazněna tato složka výuky.

Předložená diplomová práce je po stránce formální zpracována pečlivě, celkové uspořádání práce je logické. Svým rozsahem splňuje požadavky kladené na diplomovou práci (97 stran včetně seznamu prostudované literatury). Diplomová práce je psána německy, závěr je formulován v němčině i češtině. Technická připomínka: na str. 95 u uvedení 6. odkazu je jiný typ písma.

Závěrem:

Závěry, ke kterým autorka došla, je možné považovat za objektivní (i když bohužel vyznívají v neprospěch „našich“ učebnic německého jazyka).

Navrhuji diplomovou práci Marty Geršlové hodnotit jako výbornou.